

**UCHWAŁA NR XLVI/1069/14
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 26 lutego 2014 r.

w sprawie przyjęcia "Polityki Rowerowej Miasta Katowice"

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r. poz. 594 z późn.zm.)

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

- § 1. Przyjąć "Politykę Rowerową Miasta Katowice", w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Jerzy Forajter

POLITYKA ROWEROWA MIASTA KATOWICE

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	
	2
II.	ROWEROWY POTENCJAŁ KATOWIC	
	3
III.	CELE POLITYKI ROWEROWEJ MIASTA KATOWICE	
	3
1.	CELE STRATEGICZNE	
	3
2.	CELE BIEŻĄCE	
	4
IV.	INTEGRACJA POLITYKI ROWEROWEJ Z KIERUNKAMI ROZWOJU MIASTA	
	5
V.	INSTRUMENTY WDRAŻANIA POLITYKI ROWEROWEJ	
	6
1.	INSTRUMENTY FORMALNO-PRAWNE	
	6
2.	INSTRUMENTY FINANSOWE I PLANISTYCZNE	
	6
3.	INSTRUMENTY ORGANIZACYJNE	
	6
VI.	MONITORING	
	7

I. WPROWADZENIE

Polityka Rowerowa Miasta Katowice jest spójna ze strategią rozwojową miasta, mającą na celu zapewnienie wysokiej jakości życia w mieście. Wpisuje się w strategiczne kierunki działań określone w Strategii Rozwoju Miasta „Katowice 2020” oraz w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice”, zakładające ograniczenie uciążliwości transportu dla mieszkańców i środowiska oraz zapewnienie możliwości bezpiecznego i sprawnego przemieszczania się na obszarze miasta, przy jednoczesnym obniżeniu ekonomicznych i społecznych kosztów transportu.

Jednym z najistotniejszych czynników jakości życia miejskiego jest sprawność komunikacji. Uciążliwości społeczne i ekologiczne powodowane przez wzrost transportu są jednocześnie najbardziej dotkliwymi czynnikami obniżającymi jakość miejskiego środowiska życiowego. W związku z powyższym, prowadzone są działania mające na celu zrównoważony rozwój transportu, skutkujący w przyszłości ograniczeniem przyrostu zapotrzebowania transportowego i taką jego akomodacją, która zapewni minimalizację negatywnego oddziaływania ekonomicznego, ekologicznego i społecznego.

Wdrażana w tym celu Polityka Rowerowa Miasta Katowice opiera się o zasadę wspierania efektywnej i nie wywołującej sprzeciwów społecznych formy transportu, jaką jest korzystanie z roweru, który jednocześnie ma się stać popularnym środkiem transportu w mieście. Uznaje się, że rozpowszechnienie transportu rowerowego wiąże się z wieloma korzyściami ekologicznymi, ekonomicznymi i społecznymi, do których należy zaliczyć:

- skrócenie czasów podróży, szczególnie w centrum miasta;
- udrożnienie ulic zatłoczonych ruchem samochodowym;
- zmniejszenie problemów z parkowaniem;
- poprawa jakości przestrzeni życiowej w mieście - minimalizacja hałasu i ilości zanieczyszczeń, zmniejszenie zagrożenia powodowanego przez ruch samochodowy, zmniejszenie zapotrzebowania na przestrzeń transportową;
- możliwość integracji z transportem zbiorowym;
- zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców, poprawa stanu zdrowia.

II. ROWEROWY POTENCJAŁ KATOWIC

Katowice posiadają bardzo korzystne uwarunkowania dla komunikacji rowerowej - w większości płaskie ukształtowanie terenu i dobrze rozplanowany układ urbanistyczny. Wielkim atutem miasta jest wyjątkowo duża liczba studentów oraz ludzi młodych zatrudnionych w nowoczesnych firmach wspierających różne formy aktywności fizycznej oraz otwartość społeczeństwa na współczesne trendy ekologiczne. Poziom dochodów mieszkańców miasta powoduje, iż nie występuje bariera ekonomiczna dostępności roweru.

Powszechne dla dużych miast bariery w zakresie swobody korzystania z samochodów indywidualnych (problemy przeciążenia układu drogowego i trudności z parkowaniem), a także stosunkowo dobrze rozwinięta sieć komunikacji zbiorowej – również sprzyjają rozwojowi transportu rowerowego w Katowicach.

Rekreacyjnemu wykorzystaniu rowerów sprzyja zarówno zagospodarowanie terenów miasta – liczne skwery, parki, tereny zielone, bulwary, ogrody działkowe, jak i bardzo atrakcyjne tereny leśne oraz rekreacyjne w niedalekim sąsiedztwie centrum miasta.

Katowice atrakcyjnie wpisują się w sieć turystycznych tras rowerowych o znaczeniu ponad lokalnym pn. „Śląską sieć tras rowerowych”, stanowiąc jej punkt centralny.

Różnice pomiędzy popularnością i znaczeniem ruchu rowerowego w Katowicach a porównywalnymi miastami europejskimi, wskazują potencjał tkwiący w tym środku transportu.

III. CELE POLITYKI ROWEROWEJ MIASTA KATOWICE

1. CELE STRATEGICZNE

Głównym celem strategicznym Polityki Rowerowej Miasta Katowice jest dokonanie zmiany zachowań komunikacyjnych mieszkańców w zakresie zwiększenia aktywnej mobilności poprzez korzystanie z roweru jako popularnego środka transportu dla odbywania podróży w mieście.

Realizacja tego celu przeprowadzana będzie pod hasłem:

„Rowerowe Katowice”

W konsekwencji, realizowane będą następujące strategiczne cele towarzyszące:

- poprawa bezpieczeństwa ruchu;
- redukcja zagrożeń motoryzacyjnych;
- skrócenie czasów przemieszczania się w mieście;
- popularyzacja proekologicznych zachowań transportowych mieszkańców miasta.

2. CELE BIEŻĄCE

Dla osiągnięcia celu strategicznego uznaje się za niezbędne dążenie do:

- zwiększenia zakresu dostępności miasta dla ruchu rowerowego,
 - uczynienia Katowic miastem przyjaznym dla poruszających się rowerami,
 - stworzenia środowiska, w którym rowerzysta będzie czuł się bezpiecznie i miał poczucie wygody porównywalnej do tej, jaką osiąga się korzystając z innych środków transportu,
- co winno doprowadzić do takiego wzrostu udziału ruchu rowerowego we wszystkich podróżach w mieście, aby odgrywał istotną rolę w ograniczaniu problemów transportowych miasta.

Realizacja powyższego wymaga zapewnienia szerokiego poparcia społecznego dla ruchu rowerowego oraz edukacji i upowszechnienia bezpiecznych zachowań w ruchu, zarówno kierowców, pieszych jak i rowerzystów.

Urzeczywistnienie głównego celu Polityki Rowerowej Miasta Katowice wymaga wprowadzania bieżących działań podporządkowanych celowi strategicznemu, mających bezpośredni i znaczący wpływ na funkcjonowanie transportu rowerowego w mieście.

Do działań tych należą w szczególności:

- rozwój sieci tras i ścieżek rowerowych tak, by tworzyły spójny system, w ujęciu miejskim i regionalnym,
- zmiany w organizacji ruchu pod kątem udogodnień dla ruchu rowerowego,
- wzbogacenie infrastruktury rowerowej o parkingi i wypożyczalnie rowerów,
- modernizacja istniejącej infrastruktury rowerowej w mieście,
- działania zmierzające do integracji transportu rowerowego ze środkami publicznego transportu zbiorowego,
- działania na rzecz budowy poparcia społecznego dla rozwoju ruchu rowerowego i powstawania udogodnień dla rowerzystów,
- działania popularyzujące bezpieczną koegzystencję kierowców, rowerzystów i pieszych,
- działania promujące rower jako popularny środek transportu w mieście oraz turystykę i rekreację rowerową.

IV. INTEGRACJA POLITYKI ROWEROWEJ Z KIERUNKAMI ROZWOJU MIASTA

Integracja polityki rowerowej z realizowanymi przez Katowice kierunkami rozwoju opiera się na następujących fundamentalnych zasadach:

- konstruowaniu dokumentów strategicznych miasta z uwzględnieniem potrzeb transportu rowerowego,
- nadaniu transportowi rowerowemu znaczenia priorytetowego, wspólnie z publicznym transportem zbiorowym,
- planowaniu i realizacji infrastruktury rowerowej, równoległe z realizacjami infrastruktury transportowej miasta,
- propagowaniu roweru jako popularnego środka transportu w mieście,
- propagowaniu turystyki i rekreacji rowerowej,
- czynnym współuczestnictwie i współpracy środowiska rowerzystów w działaniach miasta w sferze polityki rowerowej.

Podstawą transportu rowerowego będzie system tras i ścieżek rowerowych spełniających następujące kryteria, opierające się na europejskich doświadczeniach:

- spójności – poprzez zapewnienie powiązań zasadniczych źródeł i celów podróży rowerowych oraz powiązań miejskich dróg rowerowych z układem sąsiednich miast i regionu,
- bezpośredniości – poprzez oferowanie użytkownikom połączeń ułatwiających szybkie poruszanie się po mieście, w sposób konkurencyjny w stosunku do samochodu,
- wygody – poprzez stosowanie wysokich standardów projektowania i wykonania (w zakresie rozwiązań geometrycznych i technologicznych),
- bezpieczeństwa ruchu – poprzez minimalizowanie punktów kolizji z ruchem samochodowym oraz preferowanie budowy tras rowerowych niezależnych od ciągów ruchu pieszego,
- atrakcyjności – poprzez czytelność układu tras i ścieżek rowerowych dla użytkownika, dobre powiązanie z funkcjami miasta i odpowiadanie na potrzeby użytkowników.

V. INSTRUMENTY WDRAŻANIA POLITYKI ROWEROWEJ MIASTA KATOWICE

1. INSTRUMENTY FORMALNO - PRAWNE

W procesie wdrażania Polityki Rowerowej Miasta Katowice używane są następujące instrumenty formalno – prawne:

- „Podstawowa sieć infrastruktury rowerowej w Katowicach” opracowana na podstawie dotychczasowych planów i zamierzeń rozwojowych oraz oceny funkcjonalnej istniejącego systemu tras i ścieżek rowerowych.
- „Standardy infrastruktury rowerowej w Katowicach”.

2. INSTRUMENTY FINANSOWE I PLANISTYCZNE

W procesie wdrażania Polityki Rowerowej Miasta Katowice używane są następujące instrumenty finansowe i planistyczne:

- „Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Katowice” z wydzieloną pozycją budżetową dotyczącą finansowania działań służących rozwojowi ruchu rowerowego;
- „Program zadań społeczno – gospodarczych” w odniesieniu do inwestycji, zadań remontowych i eksploatacyjnych oraz innych wydatków dla wdrażania polityki rowerowej, planowanych do wykonania w danym roku budżetowym;
- „Programy Rowerowe” obejmujące pełne spektrum planowanych działań na rzecz wdrażania polityki rowerowej w okresie czteroletnim, z podziałem na „Roczne Plany Rowerowe” uszczegóławiające zadania do wykonania w danym roku.

3. INSTRUMENTY ORGANIZACYJNE

W procesie wdrażania Polityki Rowerowej Miasta Katowice używane są następujące instrumenty organizacyjne:

- Zespół konsultacyjny ds. Polityki Rowerowej Miasta Katowice,
- Przedstawiciel Miasta Katowice (Oficer Rowerowy) ds. realizacji Polityki Rowerowej.

VI. MONITORING

Warunkiem osiągnięcia celów zamierzonych w polityce rowerowej jest konsekwentne egzekwowanie jej zapisów na wszystkich etapach planowania strategicznego, inwestycyjnego i przestrzennego, a także monitorowanie skutków tych działań, w szczególności w zakresie tempa zbliżania się do osiągnięcia zakładanych celów.

Monitorowanie polegać będzie na okresowych analizach działań służących osiągnięciu celów, z wykorzystaniem rekomendowanych w Unii Europejskiej standardów audytu polityki rowerowej.

Czynniki będące przedmiotem analiz:

- wielkość ruchu rowerowego w wybranych punktach sieci tras i ścieżek rowerowych Katowic (pomiar przeprowadzane co najmniej co 2 lata),

oraz sprawdzane dla każdego roku parametry:

- długość wykonanych lub zmodernizowanych odcinków tras i ścieżek rowerowych, zgodnie z przyjętymi standardami,
- liczba nowych miejsc postojowych dla rowerów,
- liczba rowerów dostępnych w wypożyczalni rowerów miejskich,
- roczne nakłady na infrastrukturę rowerową,
- liczba wypadków rowerowych.

Proces oceny wdrażania Polityki według powyższych wskaźników może skutkować wnioskowaniem o dokonanie korekt jej wdrażania.